

REVISTA ECONOMICĂ.

Organ financiar-economic.

Organul oficial al „Solidarității”, asociațiune de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „Solidaritatea” sunt:

„Agricola”, (Ecica), „Agricola”, (Hunedoara), „Agricola”, (Lugoj), „Albina”, „Ardeleana”, „Arieșana”, „Arina”, „Auraria”, „Aurora”, (Baia-mare), „Bănățana”, „Banca Poporală” (Caransebeș), „Banca Poporală” (Dej), „Berzovia”, „Bihoreana”, „Bistrițana”, „Bocșana”, „Brădetul”, „Cassa de împrumut ca însoțire”, (Bicaz), „Cassa de păstrare”, (Mercurea), „Cassa de păstrare” (reuniune), (Săliște), „Câmpiana”, „Ciacovana”, „Chiorana”, „Codreana”, „Comuna”, „Cordiana”, „Coroana”, (Bistrița), „Corvineana”, „Creditul”, „Crișana”, „Cugereana”, „Doina”, „Economia”, (Cohalm), „Economul”, „Făgețana”, „Frățietatea”, „Furnica”, „Geogeană”, „Grănișorul”, „Hașegana”, „Hondoleana”, „Hunedoara”, „Isvorul”, (Sângeorgiu), „Iulia”, „Jiana”, „Lăpovana”, „Luceafărul”, „Lugoșana”, „Mercur”, „Mielul”, „Murășiana”, „Murășianul”, „Nădlăcana”, „Nera”, „Oraviceana”, „Orientul”, „Piatra”, „Plugarul”, (Cacova), „Poporul”, „Porumbăceana”, „Progresul”, „Racofana”, „Reuniunea de împrumut și păstrare”, (Ilova-mare), „Riureana”, „Săcana”, „Sătmăreana”, „Sebeșana”, (Caransebeș), „Sebeșana”, (Sebeșul-săsesc), „Selăgeana”, „Sentinela”, „Sercățiana”, „Silvania”, „Someșana”, „Speranța”, (Hosman), „Steaua”, „Târnavăna”, „Țibleșana”, „Timișana”, „Tovărășia agricolă”, (Sebeșul-săsesc), „Ulpiana”, „Vatra”, „Victoria”, „Vlădeasa”, „Zărândeana”, „Zlăgnea”.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12.—, pe 1/3 an K 6.—.

Redactor responsabil:
CONSTANTIN POPP.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

La chestiunea institutului de asigurare românesc.

În cursul discuției, ce s'a pornit în presa noastră asupra necesității fondării unei societăți de asigurare românești, toți câți și-au spus până acum părerea asupra modalităților de realizare a acestei idei au luat în combinație și sprijinul celor două biserici ale noastre.

Așa dl Em. Comșa, în articolele publicate în Revista noastră, cari de altcum exprimau părerea sa individuală asupra chestiunii, contează ca cele două biserici să participe la fondarea societății pe acții proiectate, fiecare cel puțin cu câte K 250,000, iar dl V. C. Osvadă așteaptă pentru noua întreprindere din acelaș izvor circa K 200,000; dl A. Demian în fine încă este de părere, că pe lângă bănci, „eparhiile să semneze cea mai mare parte a capitalului social și apoi ar veni rândul publicului românesc”.

Este mai presus de orice îndoială, că pentru a asigura înființarea și după aceea propășirea unei întreprinderi atât de complicate și ramificate cum este o societate de asigurare, sprijinul bisericii este indispensabil.

Sprijinul acesta poate fi însă, după părerea noastră, mai mult numai de ordin moral, iar sprijinul material se va restrânge la legăturile de reasigurare cu noua societate, pentru că toți câți contează și la sprijinul bănesc al bisericii la înființarea societății de asigurare, uită, că încât privește biserica ortodoxă, cer un lucru neadmissibil conform Statutului organic, a legii supreme a acestei biserici.

Paragraful 135 al Statutului organic adecă, precum am accentuat și cu altă ocaziune, normează precis modul de plasare a capitalurilor bisericesti, dispunând: „ca senatul episcopesc să nizuiască pentru neîntârziata

elocare fructiferă a banilor disponibili în *cassa de păstrare* sau în *hârtii de stat*. Elocarea de bani la privați este conceasă numai pe lângă cauciune în realități de preț întreit, intabulată la locul prim”.

Este deci din capul locului exchisă posibilitatea ca biserica ortodoxă să participe cu capitalurile sale la fondarea societății de asigurare sau a oricărei alte societăți pe acții — fără a comite o fâțișe călcare a legii sale fundamentale.

Am ținut a releva acestea, deoparte pentru a ne preciza punctul de vedere și în privința aceasta, și pentru a evita eventuale acuze de inconsecvență, iar de altă parte pentru a arăta că dela bisericile noastre, ca corporații, abia putem aștepta altceva, decât sprijinul moral la fondarea societății de asigurare, iar capitalurile trebuincioase pentru aceasta însemnată întreprindere vor trebui căutate și aflate în altă parte și pe altă cale. Și credem că cercurile noastre normative, cari vor lua în mână afacerea aceasta, vor ști afla calea adevărată pentru acuirea lor.

Școala de agricultură română din Sibiu.

Sunt 40 de ani de când, mai ales în presa noastră, se insistă asupra importanței școalelor de agricultură și asupra trebuinței neapărate de a înființa și noi astfel de școale.

În revista „Transilvania” a „Asociațiunii”, Nr. 11 dela 15 Maiu 1868, fericitul Stefan Pop, agronom, profesor și mai târziu redactor al foii „Economul”, scria următoarele: „Dominiul gimnaziului din Bucerdea încă s'ar putea organiza foarte ușor, incredințându-se unui individ apt, care să fie directorul aceluiaș, dându-i-se întru ajutor și 1—2 adjuncți. În acest domeniu apoi s'ar putea primi 20—30 tineri de țărani dela 16 ani în sus, cari au frecventat școale populare. Aceștia să capete nutremânt regulat, cei mai mizeri sau cu toții, după împrejurări, și vestimente, din fundul domeniului, pentru care beneficiu să fie îndatorați a lucra

la toate lucrurile economice. Aceștia nu ar fi de loc spre greutatea dominiului, că însuș Christos a zis: „Demn este lucrătorul de plata sa“. Directorele dominiului dinpreună cu adjuncții, pe lângă o remunerațiune moderată, ce ar putea-o da „Asociațiunea“ deocamdată, să fie obligați a propune acestor tineri în orele prescise, și mai vârtos peste iarnă, studiul economiei și alte științe necesare coordonate acestuia în teorie, iar în praxă pe câmp, în grădini și în jurul dominiului...; dar nu numai în Bucurdea, ci și în Cut, Spring, Blaj și poate și aiurea s'ar putea înființa astfel de institute agronomice bune... și încă fără spese... institute salutare și binefăcătoare pentru bietul țaran român, care geme sub jugul greutăților și al întunecului, fără pic de milă, neavând încă până acum institute, dela cari să tragă el, deadreptul, folosul. Aceste ne sunt necesare înainte de toate“.

S'au ocupat și alte foi de ale noastre cu chestiunea trebuinței de-a înființa școale de agricultură.

„Revista Economică“ i-a dat importanță deosebită și a revenit aproape an de an la această temă, cu care s'au ocupat în deosebite rânduri și Secțiunile Asociațiunii și alte corporațiuni culturale și economice ale noastre.

Meritul însă de a realiza această idee îi revine Ven. Consistor archidiecezan gr. or. din Sibiu și d-lui proprietar Alexandru Lebu din Sibiu.

D-l Lebu a pus la dispoziția consistorului un teritor al său din Sibiu de vre-o 20 jug. cat., bine închis și provăzut cu case, cu edificii economice în stare bună, în parte și cu pomi. D-l Lebu a vândut consistorului și vacile sale, toate soiuri curate de Pinzgau și rechizitele și mașinile sale economice.

Astfel consistorul a avut posibilitatea ca, încă în Octombrie 1907 să angajeze un specialist, pe d-l Aurel Cosciuc, și să deschidă o școală agricolă de băeți.

Ce școală este aceasta? Proprie este o *fermă sau economie model*, la care sunt angajați, timp de un an, elevi anume, în vederea unui scop a avea folositor.

Ce sunt acești elevi? Sunt fii de plugari, absolvenți ai școalei sătești din diferite părți ale țării. În acest an unul a fost din comitatul Sibiului, altul din al Brașovului, altul din al Albei de jos, altul din comit. Murăș-Turdei și altul din comit. Hunedoarei. Ce menire are această școală? Menirea frumoasă de a da o bună pregătire fiilor de țărani în toți ramii agriculturii și anexelor ei, de a-i pregăti astfel ca să li-se dea posibilitatea de a purta economie de model în satul lor și de a fi astfel propagatori ai economiei raționale, în mijlocul poporului.

Această școală a început dela temelie, așa cum ar trebui să înceapă toate lucrările pentru progresul țaranului.

Cursul școlar este de un an. Tinerii elevi participă în mod activ la toate lucrările economice, iar în timpul iernii fac și studii teoretice, folositoare și ele, încât le deschid orizonturi mai largi în vastul teren al agriculturii și-i orientează cum să facă uz de carte pentruca ea să le fie a avea folositoare.

Școala aceasta se susține cu mari jertfe; dar merită să fie susținută, și credem că consistorul va face tot posibilul pentru susținerea ei. Cu atât mai mult pentrucă ea are să devină și pentru elevii seminary și pentru școalele noastre de fete din Sibiu un teren de experimentare și sporire a cunoștințelor economice.

Avem firma speranță că și dl A. Lebu va face totul ca școala să trăiască și să se desvolte, eterni-

zându-și memoria și prin această instituțiune atât de indispensabilă poporului nostru, sărac și năcăjit.

Dacă se vor căuta mijloace, nu ne îndoiim, se vor găsi. Se va afla în caz extrem chip și mod de a fi ajutați elevii cu burse din partea Consistorului, a „Asociațiunii“, a băncilor, comunelor, și chiar a privaților mai bine situați.

Examenul, primul la această școală, unica școală economică, ce avem noi, poporul românesc din Ungaria, s'a ținut în 13 Octombrie n. dela 2—5 ore d. a., prezidând, în calitate de comisar, dl *Ioan A. de Preda*, adv. consistorului și în prezența mai multor persoane, cari se interesează cu trup și suflet de progresul poporului nostru pe toate terenele vieții.

Cei 5 elevi ai școalei au fost examinați din toți ramii agriculturii și anexelor ei: din agrologie, cultura plantelor, cultura animalelor domestice, cultura pomilor, cultura viței de vie ș. a. și toți au dovedit, prin răspunsurile lor precise, cunoștințe frumoase și orientare mult promițătoare în vastul teren al agriculturii.

După examenul așa numit teoretic s'a continuat examenul practic, indeosebi în grădina de pomi și de legumi, bine lucrate și inzestrate îndestul cu pomi și tot felul de legumi.

S'a vizitat apoi întreagă economia: câmpul pentru cultura nutrețului artificial, șura cu nutrețul recoltat, grajdurile, cele 12 vite, vaci și viței de rasa Pinzgau, ocolul rămătorilor etc., — toate în cea mai bună regulă.

Dl conducător *A. Cosciuc* s'a dovedit un harnic organizator al economiei, și un zelos și priceput învățător; iar afară de școală un propagator fără preget al cunoștințelor economice în poporul nostru, fie pe calea Reuniunii agricole române din comitatul Sibiului, fie pe calea desp. Sibiului al „Asociațiunii“ etc.

Și acum o dorință. E timpul suprem ca pe urma acestei școale să se mai înființeze și altele: la Blaj, Orade, Arad, Caransebeș, Lugoj și Gherla; ba și în alte economii ca s. e. pe domeniile familiei Mocsonyi, Dr. Gáll, Pop de Băsești etc.

Spicuri

din noile legi asupra chestinii țărănești în România.

II. Noua lege pentru învoelile agricole.

(Continuare).

Cap. VI. Procedura.

Formele și înregistrarea contractelor de învoeli agricole.

— Contractele de învoeli agricole vor trebui să cuprindă: numele părților, obiectul învoelei, prețul, natura și felul muncilor, precum și epoca aproximativă la care urmează a se executa.

Ele vor fi încheiate pe formularele de contracte, tipărite și împărțite de Ministerul de agricultură prin comisiunile regionale.

— Contractele de învoeli agricole trebuie să fie autentificate de către primar, asistat de secretarul comunal.

Îndată după autentificare, secretarul comunal e obligat a transcrie contractul în registrul de învoeli agricole al comunei. Contractul original se va da proprietarului sau arăndașului. Țăranii vor primi copii autentificate.

Secretarul comunal e dator a trimite copii de pe contracte comisiei regionale și consiliului superior al agriculturii.

— Fiecare primărie va ține două registre: primul „registru contractelor agricole” și al doilea „registru libretelor”.

— Fiecare proprietar sau arăndaș este obligat a ține două registre, după metoda stabilit de ministerul de agricultură.

În primul — registru de partide — se va debita și credita individual fiecare țaran, după obligațiunile ce a contractat și muncile ce are de făcut; al doilea registru — care va fi cu matcă — va servi la liberarea chitanțelor de descărcare pentru muncile efectuate.

— La Primărie se va mai ține un registru special al reclamațiunilor în contra măsurătorilor, în contra modului cum sunt aplicate condițiunile din contract și în contra lichidărilor nedrepte.

— Reclamantii își pot adresa plângerile celor în drept și prin petițiuni deosebite.

— Inspectorul agricol va fi dator să examineze contractele agricole, să cerceteze condițiunile în care ele se execută, să culeagă toate datele de cari va avea trebuință și să defere din oficiu stipulațiunile nelegale judecătorilor de ocol, cari se vor pronunța asupra lor conform art. 52 din această lege.

*

— *Lichidarea (răfuiala)*. Proprietarii, arăndașii sau reprezentanții lor sunt datori a liberă fiecărui țaran individual, când a săvârșit fiecare muncă, chitanță din registru cu matcă, cum și de a înscrie în libret muncile făcute; ambele obligațiuni sub pedeapsa de a li-se refuza legalizarea listelor de rămășițe.

— La răfuială se va ține seamă de următoarele norme:

a) dacă, din vina țaranului munca a rămas neexecutată sau s'a executat numai în parte, proprietarul sau arăndașul are facultatea fie de a cere restituirea plății făcute de el, fie de a transmite munca în anul următor;

b) dacă munca nu a fost executată din cauza proprietarului sau arăndașului, fie că dânsul nu a avut nevoie de ea, fie că a invoici munci peste puterile de muncă ale țaranului, țaranul are facultatea sau de a se achita restituind banii primiți înainte, sau de a cere ca munca neexecutată să o facă în anul următor;

c) dacă munca nu s'a putut executa din cauză de forță majoră, țaranul va restitui suma primită în contul muncii devenită imposibilă, afară numai dacă va putea dovedi că în vederea acestei munci ce eră gata să execute a refuzat alte invoeli.

În toate cazurile în cari munca ce nu s'a executat nu a fost plătită în tot sau în parte înainte, invoiala se anulează de drept, rămânând ambele părți liberate de obligațiunile lor.

Declarațiunea în scris făcută înainte primarului și atestată de acesta, prin care țaranul se recunoaște dator pentru prețul rămășițelor de muncă, face credință înainte justiției ca act autentic.

— Nu se pot stipula dobânzi mai mari de 5% pe an la rămășițele de muncă din avansuri bănești și din invoeli agricole prevăzute în această lege.

— Nu se pot preface în contractări de muncă agricolă nici o datorie care ar proveni din daraveri străine lucrărilor agricole prevăzute în această lege, afară de sumele ce au fost date țaranilor ca să-și procure instrumente și vite de muncă, dar numai cu

condițiune ca aceste instrumente s'au vite să fie intabulate la primăria locală.

Pentru această intabulare primăriile vor avea un registru special.

— Răfuiala se va face negreșit înainte ridicării recoltei de pe câmp.

— Țaranii cari vor fi nemulțumiți cu răfuiala făcută, vor avea dreptul să adreseze o plângere judecătorului de ocol care, în termen de 10 zile, va fi dator să se transporte în comună și să se pronunțe asupra acestei plângeri.

Hotărîrea lui va fi definitivă.

— Proprietarul sau arăndașul care se va constata că, cu rea credință, a nedreptățit pe țaran la facerea socotelilor, va fi condamnat de judecătorul de ocol la o amendă de 200—500 lei și la plata pagubelor cauzate țaranului.

*

— *Jurisdicțiuni și execuțiuni*. Toate plângerile provenite din invoelile agricole se vor judeca de către judecătorul de ocol al locului unde invoiala trebuie să se execute.

Judecata se va face de urgență.

Sunt scutite de taxele de timbru și înregistrare toate actele privitoare la invoelile agricole, precum și acțiunile și întreaga procedură.

— Executarea contractelor se va face de către Primarul local, asistat de Secretarul comunal.

Procesul verbal de constatare se va înainta îndată Judecătorului de ocol, care va citi părțile în termen maxim de 5 zile dela data cererii.

Sentința Judecătorului este de apel numai întrucât condamnările individuale ar întrece fiecare suma de 300 lei.

Apelurile se vor judeca de asemenea de urgență, cu precădere și fără opozițiune.

— Se va putea urmări oricare avere a debitorului, afară de casă și pământul dobândit prin legea rurală s'au cumpărat în loturi mici în baza legilor speciale pentru instrăinarea bunurilor Statului și a legii pentru regularea proprietății mobiliare în Dobrogea, precum și averea pe care o scutește legea de urmărire, 1000 kilogr. mălaiu sau făină și nutrețul pentru 3 vite pe un an.

— Țaranul nu va putea fi executat, nici urmărit, conform legii de față, pentru 2 zile lucrătoare ale săptămânii, Vineri și Sâmbătă, cari sunt lăsate pentru propriile sale lucrări, când le va avea de făcut.

— Cărțile de judecată ale judecătorului de ocol, privitoare la plângeri isvorite din invoeli agricole, sunt în principiu, definitive și executorii.

Ele nu vor putea fi atacate la Tribunalul respectiv decât în cazurile în cari prezenta lege acordă în mod formal acest drept.

— Incheerile Comisiei regionale sunt, în principiu, definitive și executorii, afară de excepțiunile prevăzute în lege. Ele nu pot fi reformate de instanțele judecătorești, ci numai de Consiliul superior al agriculturii în cazurile în cari legea de față dă acest drept de recurs.

— În cazul unde moșia este arăndată, arăndașul va fi supus la toate îndatoririle impuse proprietarului prin prezenta lege.

*

— *Sanțiuni și penalități*. Primarul, ajutoarele sale, secretarul comunal, cari, cu rea credință, vor refuza să procedă la executarea contractelor de munci agricole, impusă prin legea de față, se vor pedepsi cu

inchisoare dela 15 zile până la 2 luni, indatorându-se a plăti și daunele isvorite din acest delict.

— Primarul și Secretarul comunei, cari vor face ceea ce legea interzice de a face sau nefăcând ceea ce legea ordonă de a face, se vor pedepsi cu amendă până la 1000 lei și inchisoare dela 1—6 luni.

Primarii, ajutoarele lor și Secretarii comunali, in toate cazurile in cari au suferit o condamnățiune definitivă la inchisoare pentru vre-una din abaterile prevăzute de prezenta lege, se vor declara incapabili de a mai ocupa funcțiuni publice.

— Pentru proprietarii și arăndașii cari nu se vor conformă dispozițiunilor legii prezente se prevăd pedepse dela 500—1000 lei. In caz de recidivă pedeapsa poate fi și indoită.

— Amenzile se vor incassă in folosul comunei.

Cap. VII. Dispozițiuni transitorii

— Contractele agricole anterioare promulgării prezentei legi, fie că au primit sau nu un inceput de execuțiune, se respectă numai intrucât vor fi fost făcute sau se vor fi pus in concordantă cu dispozițiunile legii de față.

Se prevăd anumite dispozițiuni in scopul acestui aranjament.

* * *

Din spicuirile ce am făcut din „*Noua lege pentru invoelile agricole*” se vede că dispozițiunile ei sunt proprii a creă stări mai bune pentru țaran. Indeosebi *Comisiunea regională, Inspectorul agricol, Judecătorul de ocol și Consiliul superior al agriculturii*, toate organe noi, cu atribuții anume in scopul executării dispozițiunilor Legii pentru invoelile agricole, vor aduce servicii prețioase nivelării diferențelor dintre proprietari și arăndași deoparte și între țărani de altă parte, vor contribui la îmbunătățirea situației materiale a țaranelor și vor produce o eră nouă, mai fericită pentru talpa țării, neglijată într'un grad ce nu se poate scuza.

Dacă constituirea islazurilor s'ar fi făcut *obligatorie*, legea aceasta ar fi fost perfectă. „*Prin cumpărătoare de bunăvoie între comună și proprietarii respectivi*” cea mai mare parte a comunelor va rămâne ca și până acum, fără islazuri comunale. Aceasta o dovedește imprejurarea, că deși proprietarii ar fi trebuit să arete până la 1 Martie 1908 întinderea, situațiunea și prețul de vânzare al pământului pe care oferă a-l vinde comunei pentru crearea islazului, abia s'a satisfăcut până acum intru toate acestei dispozițiuni in vre-o 50—60 de cazuri.

Vinderea teritorului pentru islazuri va trebui deci să se facă obligatorie. Numai astfel comunele vor ajunge să aibă islazuri și astfel să se înlătore cel mai mare neajuns de care sufer cele mai multe comune ale României.

Un act istoric.

Inalt Prea Sfinția Sa dl Arhiepiscop și Metropolit *Ioan Meșianu*, a adresat cu data de 20 Septembrie a. c. către clerul arhidiecezan un *circular*, in chestiunea așa zisei bănci culturale. Il publicăm in întregime acest *circular*, deși nu l-am văzut publicat in organul oficial al arhidiecezei, — căci este un act din mai multe puncte de vedere foarte caracteristic și având și de

altmintrelea menirea de a fi distribuit *fiecărui preot* și astfel a i-se da cea mai extinsă publicitate.

Observările noastre asupra acestui *circular* ne rezervăm a le face in numărul nostru proxim.

Iată din cuvânt in cuvânt *circularul*:

Nr. 11076—1908.

Preaonoratilor protopresbiteri și Onoratiilor preoți din arhidieceza noastră transilvană!

Deși cred, că cunoașteți bine propunerea venerabilului nostru protosincol Dr. Miron E. Cristea, făcută și primită cu mare însuflețire de sinodul nostru arhidiecezan din anul curent, de a se înființa o bancă culturală, pentru sporirea venitelor, neapărat trebuincioase, la susținerea organismului bisericeii noastre, nu cred însă să vă fie tot așa de bine cunoscută și opoziția, cu care acea propunere a fost combătută din unele părți, cu intențiunea de-a zădărnici și împedeca înființarea acelei bănci mult folositoare bisericeii noastre.

Văzând eu, că acea opoziție ar putea zădărnici înființarea acelei bănci, prin corporațiunile noastre bisericesti, cum o contemplantă unii: in conștelegere cu însuș propunătorul și cu alți fruntași din jurul meu, ne-am înțeles, ca acea bancă să o înființeze mai mulți fruntași ai nostri pe risicul lor, având cea mai mare parte a câștigului a o cedă consistorului nostru arhidiecezan pentru folosirea spre scopuri culturale.

Dorind eu a cunoaște prelungi aceasta și opinia celor mai distinși bărbați ai nostri, am întrebat pe vre-o 30 dintre aceia, din apropiere și din depărtare: află și dâșii de bine a se înființa acea bancă in modul contemplant mai in urmă și dacă da, sunt aplecați și dâșii a sprijini acea întreprindere?

Răspunzând și recunoscând toți fruntașii întrebati, că înființarea acelei bănci, ar fi o mare binefacere pentru biserica noastră, după ce eu am comunicat toate acestea și aderenților din jurul meu, dâșii au convocat o conferință de vre-o 40 fruntași la consultare pe ziua de 11/24 Septembrie a. c., care încă a primit cu aceeași însuflețire înființarea amintitei bănci, prin unii fruntași, dându-i numele „*Lumina*”, apoi a staverit prospectul cerut de lege, pentru subscrierea acțiunilor și in fine au adus toate acestea și la cunoștința veneratului nostru consistor, cu rugarea de a considera aceasta de contemplantă bancă culturală, și a o sprijini după putință.

In ședința din 18 ale curintei, sub numărul de față, pertractând consistoriul notificarea și rugarea fundatorilor și altor aderenți ai băncii „*Lumina*”, și având in vedere folosul cel mare, ce-l va aduce acea bancă institutelor noastre culturale, a considerat-o de suplinitoarea contemplantă bănci culturale, oferindu-i și sprijinul său, și poftindu-mă și pre mine a o recomanda și sprijinului binevoitorilor bisericeii noastre.

Știind și eu ce foloase mari aduc asemenea bănci ale compatrioților nostri, institutelor lor culturale, și prevăzând că și banca „*Lumina*”, acum înființândă, încă va aduce asemenea foloase institutelor noastre culturale, și mai sperând că după exemplul acesteia, și celelalte bănci ale noastre, din venitele lor, vor oferi câte ceva spre scopuri culturale, institutelor din jurul lor, și așa înființândă noastră bancă, va deveni pentru noi, cu timpul, un izvor de binefacere, cum este de exemplu și „*Kulturgeylet*”, pentru alți compatrioți ai nostri, ajutând bisericeii și școalele din parohiile mai sărace; vin și din parte-mi a recomanda tuturor alor nostri, sprijinirea cu căldura ce o merită.

Pentruca preoțimea, învățătorimea și fruntașii noștri, să fie cât mai bine orientați: D-Ta să intru-nești pe toți cei de încredere, într'o conferență, ca să le poți arăta la înțeles, cum au scăzut și cum scad mereu, venitele fondurilor noastre, prin elocarea lor, la alte bănci, cu câte 4% sau cel mult 5%, și că din această cauză suntem tare restrânși în ajutorarea institutelor noastre culturale; dar să le mai arăți, și folosul ce-l vor avea nu numai institutele noastre culturale, ci chiar și acționarii, că prin urmure acțiunile ce vor lua dela această bancă, va fi un capital care acum la început va aduce 5%, iar după timp, va aduce și mai mult.

Să spuni celor întruniți, că dacă noi preoții, învățătorii și fruntașii poporului, n'am sprijini din toate puterile, această întreprindere măreață; atunci n'am sprijini nici cultura și înaintarea poporului, dela care trăim, și așa nu ne-am arăta demni de sublima noastră chemare.

Să spuni celor întruniți, că spriginind după puțință această întreprindere, cum am spriginit și alte asemenea întreprinderi salutare, vom desminți, și la această ocaziune, imputarea, ce se face, din unele părți răuvoitoare, că preoții ar fi devenit prea materialisti.

În fine, să spuni celor întruniți, că mai ales celor ce vor avea acții și dela alte bănci, să nu se teamă, că banca „Lumina”, va face concurență daunoasă, altor bănci, căci ea se va ocupa mai mult cu reescomptul dela băncile mai mici, cu un reescompt cât se va putea mai modest, ajutând și ea băncile cele mai mici.

După acestea și alte asemenea să dai, celor întruniți, prospectul ce vei primi dela fundatorii băncii, spre subscrierea acțiilor, ce vor voi a lua, observându-le că până la finea anului, vor avea a plăti numai 30% din prețul acțiilor, iar restul numai în termen de vr'o 2 ani. Dacă însă într'aceea, la această bancă, vor intra depuneri mai însemnate, atunci poate că nicicând nu se va cere întregul preț al acțiilor, ci numai oarecare parte din acela.

Deși la acțiunile ce se vor lua din banii bisericilor, se cere și consensul sinoadelor parohiale: totuș, dacă, în vre-o parohie, din careva cauză, sinodul nu s'ar putea întruni; în asemenea caz, ar putea vota comitetele parohiale luarea acelor acții, având a se cere ulterior votul sinodului, cu aceea, că dacă sinodul nu și-ar da consensul, acțiunile subscrise de prezidentul comitetului, să se poată descrie.

După cari, mai implorând ajutorul lui Dumnezeu și la această întreprindere folositoare, am rămas al vostru Sibiiu, în 20 Septemvrie 1908.

de tot binele voitoriu:

Ioan Meșianu m. p.,
arhiepiscop și mitropolit.

 Din acest circulariu să se distribuie fiecărui preot câte un exemplariu, spre știre și orientare.

REVISTA FINANCIARĂ.

Situațiunea.

Sibiiu, 15 Octomvrie 1908.

Peste medio piața internă de bani a trecut de-astădată cu o ușurință neobicinuită altădată în sezonul de toamnă. Cererile de bani au fost foarte minime, mai ales la centrala din Budapesta a Băncii

Austro-Ungare, pecând în Viena mișcarea a fost ceva mai vie; cu toate acestea și aici înaintările s'au urcat abia la 7 mil., față de scadente în sumă de 0.6 mil. Discontul privat a cotelat în Viena în ultimele zile 3¹⁵/₁₆‰.

În piața internațională de bani asemenea domnește pretutindenea o abundență extraordinară de numărare, încât în Berlin în urma ofertei mari discontul pentru bani de zi s'a redus până la 2‰, un semn evident și acesta, că cercurile financiare normative țin de exchisă orice complicație în urma evenimentelor politice din orient.

AGRICULTURA.

Situațiunea agricolă.

În *Ungaria*. Conform raportului ministerului de agricultură dela 1 Octomvrie a. c. situația semănăturilor și a împrejurărilor agricole în țară a fost următoarea:

În jumătatea a doua a lunii Septemvrie timpul a fost mai mult secetos, ziua călduț, noaptea răcoros, întrerupt în cea mai mare parte a țării de ploii mici, și numai excepțional de ploii mai mari. Răceala de noapte a fost urmată parțial de brumă, iar în regiunile mai înalte de ninsoare. Timpul secetos a împiedecat în cele mai multe locuri lucrările de toamnă, cum și dezvoltarea semănăturilor făcute mai înainte și răsărite. Cu toate aceste semănatul grâului de toamnă, a săcării și orzului de toamnă s'a făcut în cele mai multe locuri; răsărirea însă e defectuoasă în mare parte. Unde a ploat indeajuns, sămănturile răsar bine, iar săcarea sămănată mai de timpuriu înfrățește frumos.

Rapița de toamnă, sămănată de timpuriu, stă destul de bine, dar are trebuință de ploae. Rapița sămănată mai târziu e defectuoasă în urma secetei.

Culesul cucuruzului a fost favorizat de un timp frumos. Mai pretutindeni au fost adunați și cocenii (pășii sau tuleii). Recolta este evaluată la circa 38.80 milioane măji metrice față de 39.52 mil. măji metrice în anul trecut.

Cartofii vor da circa 36.62 mil. măji metrice față de 48.40 mil. măji metr. în anul trecut.

Plantele de grădină și păstăioasele cum și varza nu s'au prea dezvoltat din cauza secetei. Recolta păstăioaselor în partea cea mai mare a fost slabă, varza deși nu a ajuns la mărimea obicinuită, totuș în unele locuri a dat recoltă satisfăcătoare.

Meiul a dat recoltă slabă.

Hemeiul a dat recoltă cantitativ medie, calitativ de primul rang.

Cânepa și inul au dat recoltă modestă. Calitatea cânepii în unele locuri nu e bună, pentru că firul e scurt și se rupe ușor.

Tutunul a dat în partea cea mai mare recoltă satisfăcătoare.

Napii de zahăr și de nutreț au dat în general recoltă satisfăcătoare și în unele locuri bună.

Plantele de nutreț. Trifoiul și luțerna în multe locuri vor mai da o recoltă; în unele locuri se mai pot folosi numai pentru pășunat. *Mohorul* în genere a dat recoltă slabă. *Cucuruzul de nutreț* a dat recoltă satisfăcătoare.

Livezile au dat în genere o recoltă destul de bună de otavă. Calitatea otavii e excelentă.

Pășunile sunt pleșuge mai pretutindeni în urma secetei.

Vieile în genere dau o recoltă bogată și mustul nu e mai pe jos în privința calității decât cel din anul trecut.

Pomii, îndeosebi merii și nucii, au dat o recoltă satisfăcătoare.

*

În *România* situațiunea agricolă cu privire la sămănăturile de toamnă, ca și recolta strugurilor și a porumbului, nu lasă nimic de dorit. Livezile și locurile de pășune au mai prins putere în urma ploilor, așa că vitele mai găsesc puțină hrană în timpul zilei.

CRONICA.

„La chestiunea Băncii culturale“, este titlul unei lucrări, ce va apărea în zilele acestea în mărime de 2 coale cuart, din peana unui bărbat competent al nostru, care lămurește în mod temeinic și documentat aceasta chestiune mult discutată, arătând cât de greșită și fără scop e calea apucată pentru realizarea ei.

Lucrarea o vom alătura la Nr. nostru proxim.

*

Adunarea generală extraordinară a societății de asigurare „Transilvania“ din Sibiu s'a ținut la 11 crt. Sașii, de teama unei cutropiri din partea asiguraților Români, și-au mobilizat toți asigurații Sași din Sibiu și comunele săsești învecinate. Teamă s'a dovedit însă de nebazată, căci asigurații Români, desgustați și instrăinați de această societate, s'au prezentat numai în număr restrâns la adunarea generală. Astfel d-l Bruckner și soții săi, pentru a provoca apariția că cunoscutul conflict dintre membrii direcțiunii Români și Sași s'a aplanat, a putut decretă de aleși în locul membrilor Români demisionați pe următorii 4 domni: *Iuliu Bărdossy*, inspector școlar în retr., *Nicolae Măneguțiu*, fost protopop, *Alexe Onițu*, jude reg. în pensiune și *Iohann Popletschan*, colonel în retragere.

„Transilvania“ acum este salvată!

În legătură cu aceasta amintim, că discuția în jurul demisiunii membrilor Români din direcțiunea *„Transilvaniei“* are deja o victimă; d-l *I. Simu*, dela agentura din Arad a numitului institut, pentru articolul său, în fond inofensiv, publicat în *„Țara noastră“*, a fost lipsit de postul său.

*

„Fond de garanție“ — Capital de înființare. Domnul V. C. Ōsvadă în articolul său din *„Țara Noastră“* dela 11 Octombrie a. c. face o rectificare la partea aceea a celor expuse de noi în chestia băncii de asigurare din Nr. 38 a *„Revistei Economice“*, unde e vorba de fondul de garanție cerut de legea com. ungară pentru fiecare ram de asigurare, ș. a. din motiv că noi în loc de *„fond de garanție“* am zis *„capital de înființare“*. D-l coleg are dreptate; cele 200,000 coroane de fiecare ram se recer pentru *fondul de garanție* și nu pentru capitalul social. Dar fiindcă noi suntem, în ce privește forma proiectatului institut, pentru societatea pe acții (vezi *„Revista Economică“* Nr. 40), la care fondul de garanție nu e un fond deosebit, deoarece *acesta se cuprinde aici în însuș capitalul de înființare*, urmează că cele scrise de noi se potrivesc totuș pentru *cazul nostru concret*, nu însă dacă se vorbește în general, căci dacă banca de asigurare s'ar înființa bunăoară ca însoțire, arătarea unui

fond de garanție în suma amintită pentru fiecare ram de operațiune, e neapărat de lipsă. *E. Comșa.*

*

Monetizare în anul 1909. În anul viitor, 1909, se vor monetiza, conform proiectului ministerului de finanțe: 600,000 piese à K 20 aur, 200,000 piese à K 10 aur, 12,000,000 monete nichel à 10 fil. și 15,000,000 monete de aramă à 2 fil. în total 27.8 mil. buc. în valoare de K 15.5 mil. Afară de aceasta ajung la *remonetizare* 20,000 piese à K 20 aur, 200,000 piese à K 10 aur, 10,000 monete de argint à K 5, 100,000 monete à K 1 argint și 1.260,000 monete de schimb.

*

Rami de asigurare exotici. În Germania s'a fondat nu de mult cu concesiune mai înaltă, o societate, care se ocupă cu asigurări de rente pentru ceice rămân fără post (ocupațiune). Societatea stă în legătură cu un birou de plasare. — În Stockholm soc. de asig. contra focului *„Nordland“* a introdus un nou ram de asigurare: *asigurări contra pagubelor cauzate prin informațiuni de bursă greșite.* — În Newyork în fine un yankee ingenios a fondat o societate de asigurare *contra pagubelor fizice și materiale, ce se pot naște din căsătorie.* Societatea face, afirmative, afaceri splendide și intenționează a deschide filiale și în Europa. Premiile nu sunt mai urcate, decât la asigurările contra spargerii.

*

Băncile din Germania. În Germania se află 442 bănci, ca societăți anonime (pe acții), cu un capital de 3695 milioane și rezerve de 1 miliard.

Din aceste 442 de bănci sunt:

	cu capital	cu rezerve
	în milioane	
6 bănci de emisiune . . .	254.3	89.5
39 bănci hipotecare . . .	659.7	249.—
399 bănci de credit . . .	2780.8	662.2

Capitalul străin administrat de băncile germane în timpul dela 1 Iulie 1907 până la 30 Iunie a. c. s'a cifrat cu 8421.6 milioane mărci.

*

Cantitatea aurului în posesiunea particularilor. Directorul monetăriei Statelor-Unite a publicat nu de mult o statistică interesantă asupra cantității aurului pe care o posed particularii în câteva țări.

În raport cu populația, Egiptul ar posedă cel mai mare stoc de aur: 250 milioane de dolari la 9 milioane de locuitori — ceace reprezintă 150 dol. de locuitor. Urmează apoi Germania cu 45 de dol. de locuitor (în total 4420 milioane de dolari). Apoi, Franța cu 10 dolari 34 (406.305,000 dolari); Anglia cu 6 dolari 58 (290.300,000 dolari); Statele-Unite cu 5 dolari 99 (511.800,000 dolari); Olanda cu 3 dolari 43; Australia cu 3.04; Elveția cu 2.95; Mexico cu 2.31; Rusia cu 2; Turcia cu 1.65; Belgia cu 1.31.

Iaponia n'ar avea decât 0.12 dolari de locuitor, iar Grecia 0.90.

BIBLIOGRAFIE.

„Anuarul Băncilor Române“ pe anul 1909. (Anul X), va eși de sub tipar în zilele acestea, având un cuprins mai bogat ca în anii trecuți și conținând unele inovațiuni importante și instructive. Prețul este legat în pânză elegantă K 3.— și poate comandă la *Administrația „Revistei Economice“ Sibiu-Nagyszeben.*

*

„Teoria împopulării“. Din lucrarea intitulată „Társadalom gazdaságtani és gazdaságtörténeti katasók“ de Dr. Iuliu Mandelló prof. univ. privat, prof. la academia juridică din Pojon, a eșit de sub tipar ca al IV. volum opul cu titlul „A népesedés elmélete“ („teoria împopulării“) de prof. dela academia juridică din Debrețin Dr. Gabriel Kovács, un bărbat distins și cu vederi mai largi ca mulți contemporani ai sei.

Pe aceia, cari urmăresc cu interes chestiunile economice și sociale, îi privește deaproape lucrarea aceasta, care afară de introducere, unde se spun principiile fundamentale, tractează în 3 părți principale chestiunea împopulării. Partea primă, literară, ne prezintă pe larg și din punct de vedere al criticei legea împopulării a lui Malthus și lucrările apărute de atunci, cu privire la teoria împopulării. Literatura malthusiană, direcția practică a neomalthusianismului, antimalthusianismul, cari stau pe baze civile, scrutările curentului biolog și lucrările socialiştilor contra lui Malthus, mai ales teoriile cele mai nouă (Hausen, Amon, Dumont, Nitti, Oppenheimer, Wolf) se tractează aci pe larg.

Partea a 2-a, ca parte critică se nizuiește a cercetă din noui puncte de vedere teoria lui Malthus și a răsturnă pesimismul acesteia; caută puncte noi de razăm pentru critică pe bazele științelor naturale a socioeconomiei și a sociologiei.

Partea a 3 a, sintetică, examinează curentele împopulării în Ungaria pe baza împărțirii în clase cu ajutorul datelor statistice maghiare mai nouă, deci pe niște baze — cari de fapt se pot numi nouă. — În partea aceasta se află date interesante cu privire la împopularea din punct de vedere economic și neeconomic, dar aci se află apoi date referitoare la *împopularea Sașilor și Românilor ardeleni*, cari înaintea publicului unguresc în mare parte sunt necunoscuți. În această parte a lucrării ne arată autorul bazele teoriei noue și interesante a împopulării, făcându-ne cunoscută în raport cu desvoltarea societății și desvoltarea societății și desvoltarea istorică a împopulării. Opul acesta, important din punct de vedere social economic și al sociologiei, a apărut în Debrețin, în librăria lui Hegedüss și Sándor în ediție de lux pe 328 p. cu prețul de 6 cor.

Acest op de interes comun, strict științific, dar pe care oricine îl va ceti cu interes, — e prima lucrare care se ocupă mai intensiv cu teoria împopulării. Il recomandăm atențiunei onor. public cetitor — mai ales că autorul după datele culese din isvoare autentice ne va surprinde cu o lucrare și mai interesantă referitoare la progresele ce au realizat Românii pe terenul împopulării în raport cu conlocuitorii lor, mai bine situați materialicește și ocrotiți în cele culturale, cu mijloace extraordinare, de cari Românii nici visă nu pot.

N. I...

„Munca“, revistă pentru meserii, industrie, comerț și economie în Sebeșul-săsesc. Redactor resp. Ioan Stanca. Proprietar-editor George Stefan. Apare de 3 ori pe lună, prețul K 6.— la an.

Numărul prim se prezintă destul de bine, cu material instructiv și distractiv și credem că noua revistă, dacă va avea sprijinul intelectual și material al celor chemați va face bune servicii pentru închegarea și înmulțirea cunoștințelor cercurilor noastre de meseriași în a căror atențiune o recomandăm.

S u m a r.

La chestiunea institutului de asigurare românesc. — Școala de agricultură română din Sibiu. — Spicuirii din noile legi asupra chestiunii țărănești în România. — Un act istoric. — *Revista financiară*: Situațiunea. — *Agricultură*: Situațiunea agricolă. — *Cronică*: „La chestiunea Băncii culturale“, Adunarea generală extraordinară a societății de asigurare „Transilvania“ din Sibiu, „Fond de garanție“. — Capital de înființare, Monetizare în anul 1909, Rami de asigurare exotici, Băncile din Germania, Cantitatea aurului în posesiunea particularilor. — *Bibliografie*: „Anuarul Băncilor Române“ pe anul 1909, „Teoria împopulării“, „Munca“.

Aviz.

La subscrisul se afla de vânzare două acțiuni dela institutul de credit din Reghinul-săsesc „Mureșiana“. Prețul K 140 + taxa de transcriere. Mező-erked p. u. Teke (Kolozs m.) V. Pop, teolog.

Bursa de mărfuri din Budapesta.

Cursul din 15 Octomvrie 1908.

Grâu de Bănat	per 100 kg. vinde . .	23.75—24.55
„ „ Tisa	„ „ „ „ . .	23.75—24.85
„ „ Pesta	„ „ „ „ . .	23.55—24.30
„ „ Alba-reg.	„ „ „ „ . .	23.55—24.30
„ „ Bacica,	„ „ „ „ . .	23.75—24.55
Secară	„ „ „ „ . .	19.35—19.70
Orz	„ „ „ „ . .	15.50—16.—
Ovės	„ „ „ „ . .	16.35—17.05
Porumb	„ „ „ „ . .	17.60—17.90
Rapiță,	„ „ „ „ . .	— — — — —
Slănină (clisă)	„ „ „ „ . .	120—124.—
Untură de porc B.-Pesta	„ „ „ „ . .	149—150.—

Bursa de București.

Cursul din 15 Octomvrie 1908.

Rentă amort., impr. 185 mil. din 1903, 5%	vinde	Lei 103
„ „ „ 274 „ „ 1890, 4%	„ „	93 ¹ / ₂
„ „ „ 180 „ „ 1898, 4%	„ „	91 ¹ / ₂
„ „ seria A. și B. din 1905, 4%	„ „	89.20
„ „ convertită din 1905, 4%	„ „	89.15
Obligațiile Credit. județian și comunal 5%	„ „	100 ¹ / ₂
Serisuri fonciare rurale 5%	„ „	99.20
„ „ „ 4%	„ „	87.—
„ „ „ urb București 5%	„ „	96.45
„ „ „ „ Iași . . . 5%	„ „	93 ¹ / ₂

Bursa de efecte din Viena și Budapesta.

Cursul din 14 Octomvrie 1908.

% VALORI		Viena vinde	Bpesta vinde
A. Datoria de stat ungară.			
4	Kenta ung. aur, scut. de dare	111—	110:50
4	" " Cor. " " "	92:45	92:65
3 ¹ / ₂	" " " " " " "	81:80	82—
3—	Impr. cu premii à 100 fl. " " "	188:50	189—
4	" p. reg. Tisei și Seghedin, sc. de dare	144:50	144—
3	Impr. p. regul. Porților de fier " " "	76:10	76:40
4 1/2	Oblig. de regalii croato-slavone " " "	100:25	101—
4	" rurale ungare " " "	93:40	93—
4	" " croato-slav. " " "	94:50	94:50
B. Datoria de stat austriacă			
4	Renta unit. conv. în cor, Mai-Nov., sc. de dare	96—	96—
4	" " " lan-Iulie " " "	96—	96—
4:2	" " în hârtie, Febr.-Aug. " " "	99:05	99—
4:2	" " argint April-Oct. " " "	99:10	99—
4	Losuri din 1860 à fl. 500—	155:75	156—
4	" " 1860 à fl. 100—	221—	221:50
—	" " 1864 à fl. 100—	265:25	266—
4	Renta austr. aur., scut. de dare	115:20	115:50
4	" " Cor. " " " "	96:20	96:50
3 1/2	" " de invest. " " "	86:30	—
C. Alte datorii publice.			
4	Impr. orașului Budapesta din 1903, sc. de dare	90:60	91—
5	" " Viena	100:90	—
6	" bulgar p. căi ferate din 1892 à frs 125	118:25	—
4	Imprumut Temeș-Bega din 1897	95:50	96—
D. Scrisuri fonciare, obligaț. com., etc.			
4	Instit. de Cred. fonc. austr.	95:65	—
4	Banca austro-ungară 50 ani în florini	98:80	98:80
4 1/2	" " " 50 ani în coroane	99:55	99:85
4	Banca comer. ung. Pesta în fl.	100—	100—
4 1/2	" " " " în cor.	93:50	93:25
4	Obl. com. "banca" ung. Pesta cu 10% premie	104:30	105—
4	" " " " repl. 60 ani	93:25	93:25
4	Scris. fonc. I Cassă de păstr. patr., Pesta	93:25	93:75
4—	Obl. com. " " " " " în cor.	93—	93:50
4	Obl. cu premii I. Cassă de păstr. patr. à K 100	—	101—
4	Scris. fonc. Inst. de credit fonciar ungar în cor.	92:10	92:50
4 1/2	Banca ipotecară ungară în cor.	100—	100—
4	" " " " " " " "	93:25	93:25
—	Obl. cu premii Banca "ung." hip. à K 100	—	99—
5	" „Albina", Sibiiu	—	101—
4 1/2	" " " " " " "	—	99—
4 1/2	Cassa de păstrare generală Sibiiu,	99:25	99:25
4	" " " " " Brașov	92:75	92:75
4 1/2	" " " " " Sibiiu,	101—	101—
4 1/2	Inst. de credit fonciar Sibiiu,	99:50	99:50
4	" " " " " " "	93—	93—
E. Lozuri.			
3	Impr. cu premii Inst. de cred. fonc. aust. din	274—	—
3	1880 à fl. 100	—	—
3	Impr. cu premii Inst. de cred. fonc. aust. din	266:90	—
4	1889 à fl 100	—	—
4	Impr. cu premii Banca ung. hipot	245:50	244—
2	" " " " sârbesc à fres 100 —	105:35	110—
5	Los. p. regularea Dunării, din 1870 à fl. 100.	263:50	—
—	Basilica—Budapesta à fl. 5—	22—	21—
—	Inst. de credit p. com. și indust. à fl. 100—	481—	480—
—	Buda, comuna à fl. 40—	220—	225—
—	Pálffy, à fl. 40—	208—	207—
—	Crucea roșie austriacă, a fl. 10—	52—	53—
—	" " ungară, à fl. 5—	27:75	27:50
—	Losurile comunei Viena din 1874 à fl. 100—	499—	500—
—	Sanatorium Regina Elisabeta K 5—	—	8:75
—	Lozuri „Jó sziv", à fl. 4—	—	12—
F. Valute.			
—	Galbini imper. pr. bucată	11:35	11:43
—	20 franci aur	19:14	19:17
—	20 marce aur	23:54	23:58
—	Sovereigns pr bucată	24:05	—
—	Ruble hârtie per bucată	2:53	2:53
—	100 Marce hârtie	117:65	117:68
—	100 franci hârtie	—	95:75
—	100 lire hârtie	95:35	95:50
—	100 lei hârtie	—	95:35

„DRĂGANUL“, institut de credit și economii în Beiuș.

CONCURS.

Institutul de credit și economii „*Drăganul*“, societate pe acții în Beiuș, publică concurs pentru ocuparea postului de **practicant** pe lângă salariu începător de K 60 la lună.

Rugărilor să se înainteze până în 1 *Noemvrie st. n. 1908*.

Postul este a se ocupa imediat după alegere.

Beiuș, la 8 Octomvrie st. n. 1908.

Nr. 140 (2—2)

Direcțiunea.

Banca de asigurare Transilvania.

— Sibiiu, strada Cisnădiei Nr. 5. —

Asigurări contra pericolului de foc și exploziune.

Asigurări pe viață în toate combinațiile.

Asigurări pentru cazuri de accidente.

Asigurări contra pagubelor prin grindină.

Asigurări contra infracției (furt prin spargere de case și locuințe).

Nr. 1 (42—52)

Asigurări de sticle la galantare, etc.

Pentru bănci de credit condiții foarte avantajoase pentru asigurarea ipotecelor și reduceri considerabile de premii pentru membrii oricărei reuniuni agricole sau tovărășii economice.

Societatea de asigurare „Dunărea“.

Fondată la 1867. ★ Fonduri de garanție K 33.928,000

— Centrala în Viena: —

♦♦ Agenturi generale în Sibiiu și Brașov ♦♦

la

„Albina“ inst. de credit și de economii.

„Dunărea“ se ocupă:

Asigurări contra focului, a pagubelor de grindină, contra infracției (furt prin spargere), asigurări de sticle la galantare, de transport, precum și cu asigurări asupra vieții și de rente, sub cele mai culante premii și condițiuni. Asemenea se fac asigurări pentru cazuri de accidente prin societatea de asigurare pe acții „*Danubius*“ fondată sub egida societății „*Dunărea*“.